

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 6. lutego 1894.

(Zawiera Nr. 26—30.)

26.

**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. stycznia 1894,
o zaprowadzeniu czasu śródowo-europejskiego
w służbie c. k. komor ustanowionych w dworcach
kolei żelaznych.**

Do służby c. k. komor i delegacj komor ustanowionych w dworcach kolej żelaznych zaprowadza się na miejsce czasu lokalnego czas śródowo-europejski i ta rachuba czasu stosowana być ma na przyszłość mianowicie przy postanawianiu, kiedy godziny urzędowe dla publicznego obrotu zaczynają się i kończą.

Plener r. w.

27.

**Rozporządzenie Ministra wyznań i
oswiecenia z d. 16. stycznia 1894,
którem dla wydziałów teologicznych na c. k. uniwersytetach w Wiedniu, Pradze, Grazu, Innsbrucku, Krakowie, Lwowie i dla c. k. wydziałów teologicznych w Olomuńcu i Salzburgu wydają się nowe
przepisy w przedmiocie osiągania doktoratu
teologii.**

Na zasadzie upoważnienia, otrzymanego Najwyższem postanowieniem z dnia 10. stycznia 1894,

wydaję dla wymienionych powyżej wydziałów teologicznych katolickich, w przedmiocie osiągania doktoratu teologii, następujące przepisy:

§. 1.

Dla uzyskania doktoratu teologii katolickiej potrzeba zdać cztery egzamina ścisłe (rygoroza).

Przypuszczenie do egzaminów ścisłych zależy od udowodnienia, że kandydat skończył odpowiednio przepisom jako uczeń zwyczajny nauki teologiczne na wydziale teologicznym i że uczynił zadość przepisom §u 2go niniejszego rozporządzenia.

Wychowańcom Pazmaneum w Wiedniu pozostaje nadal dozwolone jak dotychczas zdawanie egzaminu ścisłego ze studium biblijnego w czwartym roku nauk teologicznych.

Kandydaci, którzy nauki teologiczne skończyli w zakładzie dyecezjalnym lub klasztornym, według ustawy uorganizowanym, mogą być przypuszczani w uniwersytecie lub na wydziale teologicznym, po poprzedniej immatrykulacji do egzaminów ścisłych i do uzyskania stopnia doktora, jeżeli na nauki teologiczne przyjęci byli na podstawie publicznego świadectwa dojrzałości.

Jeżeli kandydat był już immatrykulowany na wydziale teologicznym, nie potrzeba już ponownej immatrykulacji na tym wydziale, na którym zamierza zdawać egzamina ścisłe.

§. 2.

Cztery egzamina ścisłe obejmują następujące przedmioty:

1. Całe studyum biblijne starego i nowego testamentu.

Ażeby do tego egzaminu ścisłego być przepuszczonym, winien kandydat uczęszczać z dobrym skutkiem na wykłady o dialektach semickich, mianowicie syryjsko-chaldejskim i arabskim, tudzież o egzegezie wyższej starego i nowego testamentu, na każdy z tych przedmiotów najmniej przez jedno półrocze.

W przypadkach na wzgórę zasługujących, Minister wyznań i oświecenia po wysłuchaniu grona profesorów wydziału teologicznego, może dozwolić wyjątku od uczęszczania na wykłady powyżej wymienione; w przypadku jednak tym kandydat winien na tym wydziale teologicznym, na którym chce zdawać rygoroza, poddać się egzaminowi z dialektów semickich a względnie z egzegezy wyższej starego i nowego testamentu.

2. Dogmatykę ogólną i szczególną.

3. Historyą kościelną i prawo kościelne.

4. Teologią moralną i pasterską.

§. 3.

Cztery egzamina ścisłe można zdawać w dowolnej kolej, lecz wszystkie trzeba zdać na tym samym wydziale.

Minister wyznań i oświecenia może jednak po wysłuchaniu odnośnych gron profesorskich dozwolić wyjątkowo zdawania dalszych egzaminów ścisłych nie na tym wydziale, na którym je rozpoczęto.

Co do wychowań instytutu naukowego wyższego dla kapelanów u St. Augustyna w Wiedniu zatrzymują moc swoje istniejące przepisy szczególne, według których egzamina na innym wydziale teologicznym w celu uzyskania doktoratu teologii rozpoczęte, można w dalszym ciągu zdawać na uniwersytecie wiedeńskim.

§. 4.

Na egzamina ścisłe dozwolony jest wstęp w miarę miejsca wszystkim profesorom, doktorom i doktorandom teologii, a przewodniczący komisji egzaminacyjnej może dozwolić wstępu także innym osobom.

Każdy egzamin ścisły trwa dwie godziny.

§. 5.

Każde dwa egzaminy przegradzać ma okres najmniej trzechmiesięczny. Atoli, jeżeli kandydat

zdał jeden egzamin ścisły z bardzo dobrym skutkiem, dziekan może wyznaczyć mu także krótszy termin do następnego egzaminu ścisłego.

§. 6.

W komisji egzaminacyjnej prezyduje dziekan grona profesorskiego. Gdyby go zaszła przeszkoda, zastępuje go prodziekan a gdyby i ten nie mógł być obecnym, profesor rangą najstarszy.

Komisja egzaminacyjna do każdego egzaminu ścisłego składa się z czterech a względnie (§. 7) z trzech członków, to jest z profesorów odnośnych przedmiotów i jeszcze dwóch innych komisarzy egzaminacyjnych, którzy są także egzaminatorami. Tych ostatnich, stosownie do rozporządzenia ministerialnego z dnia 30. czerwca 1850 (Dz. u. p. Nr. 319) wyznaczają biskupi dyecezyjni, w których dyecezy znajduje się uniwersytet lub wydział, z pomiędzy profesorów lub doktorów teologii, po wysłuchaniu grona profesorów teologii.

W braku profesora zwyczajnego do jednego z przedmiotów egzaminu, albo, gdyby takiego profesora zaszła przeszkoda, przyzwać należy profesora nadzwyczajnego tegoż przedmiotu, w braku zaś takowego, docenta upoważnionego do zastępowania, jeżeli jest doktorem teologii, w przeciwnym razie, profesora tego przedmiotu, który jest najbardziej zbliżony.

§. 7.

Przewodniczący ma w każdym razie prawo egzaminowania, obowiązanym zaś jest egzaminować tylko wtedy, gdy jest profesorem przedmiotu egzaminacyjnego. W tym ostatnim przypadku komisja egzaminacyjna składać się ma z przewodniczącego i z trzech członków.

§. 8.

Jeżeli reprezentantów przedmiotów egzaminu, według §. 6go a względnie §. 7go powołanych, jest mniej aniżeli ma być egzaminatorów, ilość ich uzupełnić należy przybraniem profesorów zwyczajnych.

§. 9.

Każdy członek komisji egzaminacyjnej powinien być na egzaminie ścisłym obecny od początku aż do końca.

Głosowanie i wydanie uchwały poprzedza narada nad wynikiem egzaminu.

Następnie, każdy z osobna członek głosuje na *eminenter* lub *bene*, lub *insufficienter*.

Stopień ogólny wyrazić należy odpowiedniemi dodatkami.

§. 10.

Wszystkie egzamina ścisłe zdawać należy w języku łacińskim.

Od postanowienia tego wolno odstąpić tylko co do teologii pasterskiej, jeżeli na odnośnym wydziale przedmiot ten wykładany jest w innym języku a kandydat prosi, żeby mu pozwolono zdać egzamin w języku wykładowym.

§. 11.

Jeżeli na egzaminie ścisłym kandydat zostanie oddalony, nie może być dopuszczony do żadnego dalszego egzaminu ścisłego, lecz tylko do ponowienia tegoż samego ścisłego egzaminu a to dopiero po upływie trzech miesięcy. Jeżeli powtórnie będzie oddalony, ponowienie egzaminu ścisłego może mieć miejsce już tylko raz a to dopiero po upływie roku. W razie ponownego (trzeciego) oddalenia, kandydat traci na zawsze prawo ubiegania się o doktorat teologii na którymkolwiek uniwersytecie w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, jak niemniej o zatwierdzenie dyplomu doktorskiego za granicą uzyskanego.

§. 12.

Za każdy egzamin ścisły składa kandydat takę w kwocie 36 zł.

Z tego przewodniczący otrzymuje 6 zł., każdy członek komisji 5 zł. Nadto tam, gdzie istnieje fundusz kancelaryjny, oddać należy do niego 2 zł.

Jeżeli przewodniczący jest oraz egzaminatorem przedmiotu, dostaje także takę na tego egzaminatora przypadającą.

Za każdy ponowny egzamin ścisły opłaca się połowę taksy; wszyscy uczestniczący członkowie komisji egzaminacyjnej otrzymują z niej po połowie kwot wyżej oznaczonych.

Z taksy za ponowienia fundusz kancelaryjny nic nie dostaje.

Kwotę pozostałą z taksy za egzamina ścisłe rozdziela się pomiędzy wszystkich zwyczajnych profesorów wydziału.

§. 13.

Kwoty, które członkowie komisji otrzymują z taksy, są wynagrodzeniem za obecność, przeto można je dostawać tylko za czynność rzeczywistą.

§. 14.

Po złożeniu czterech egzaminów ścisłych, winien kandydat przedstawić obszerniejszą rozprawę (dyssertację) w rękopiśmie. Temat, który ma być

wybrany z przedmiółtów, należących do zakresu wydziału teologicznego, wyznacza dziekan w porozumieniu z profesorem tego przedmiotu, z którego temat jest wybrany. Po aprobacji dyssertacji następuje złożenie trydencko-watykańskiego wyznania wiary przed biskupem dyecezy, w Wiedniu zaś i Pradze przed kanclerzem wydziału teologicznego: kandydat winien dowód uczynienia tego złożyć u dziekana grona profesorskiego.

§. 15.

Promocji dokonywa w formie zwykłych sponsorów profesor zwyczajny *per turnum* pod przewodnictwem rektora i w obecności dziekana grona profesorów a w Wiedniu i Pradze także w obecności kanclerza wydziału teologicznego.

Jeżeli rektor nie jest religii katolickiej, promocja odbywać się ma pod przewodnictwem prorektora a względnie dziekana wydziału, z którego rektor pochodzi lub ustawowego zastępcy tego dziekana i funkcjonariusze ci mają podpisywać dyplomy.

Na wydziałach teologicznych w Ołomuńcu i Salzburgu promocji dokonywa profesor zwyczajny *per turnum* pod przewodnictwem dziekana i w obecności prodziekana.

§. 16.

Taksa promocyjna wynosi na wszystkich wydziałach teologicznych 60 zł.

Z tego rektor otrzymuje 15 zł., kanclerz, dziekan i promotor po 5 zł.; na wydziałach teologicznych w Ołomuńcu i Salzburgu otrzymuje dziekan 15 zł., prodziekan i promotor po 5 zł. Nadto z taksy tej wpływa do funduszu kancelaryjnego, gdzie takowy istnieje, kwota 5 zł., z której opędza się istniejące dotychczas na rozmaitych uniwersytetach wydatki na wygotowanie dyplomu, tudzież na datki dotychczasowe dla urzędników kancelaryjnych i służby.

Kwotę pozostałą z taksy promocyjnej rozdziela się w równych częściach pomiędzy wszystkich zwyczajnych profesorów.

§. 17.

W tych uniwersytetach, w których dotychczas były w zwyczaju uroczyste formy promocji, zostawia się kandydatowi do woli, zamiast zwykłej, żądać tej uroczystej formy promocji za opłatą, jaką się za to zwykłe pobiera. Taksa atoli, w poprzednim paragrafie ustalonej, ma być także i w tym przypadku ujęta i rozzielona w sposób wyżej przepisany.

§. 18.

Niniejszy porządek egzaminów ścisłych nabywa mocą obowiązującej od początku roku szkolnego 1894/95.

Do kandydatów, którzy do tego czasu egzamina ścisłe według dotychczasowych przepisów zdzążają całkiem lub po części, stosować należy i nadal owe przepisy.

Madeyski r. w.

28.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. stycznia 1894,

o upoważnieniu c. k. komory głównej II. klasy w Wels do ekspedyowania bez poboru cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych.

Stosownie do artykułu IX, l. 1 ustawy cławej z dnia 25. maja 1882, upoważnia się c. k. komorę główną II. klasy w Wels do ekspedyowania bez poboru cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych.

Plener r. w.

29.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 20. stycznia 1894,

tyczące się niektórych ułatwień w postępowaniu celniczym co do obrotu hafciarskiego.

W porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim zmienia się w części §§. 10 i 35 rozporządzenia ministerialnego z dnia 27. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 56), tyczącego się postępowania celniczego w obrocie hafciarskim, w ten sposób, że okres ważności znaków tożsamości w obrocie hafciarskim przedłuża się z pół roku na cały rok, w skutek czego barwa pieczęci urzędowej do zabezpieczenia tożsamości tkaniny w tym obrocie zmieniać się będzie na wszystkich komorach jednakowo tylko raz na rok (dnia 1. stycznia).

Inne postanowienia tych paragrafów zatrzymują nadal moc swoje, tylko przykład w ustępie 3 §. 10 należy odpowiednio poprawić w ten sposób, że tkanina wprowadzona np. dnia 2. stycznia 1894 wywieziona być powinna najpóźniej aż do 30. czerwca 1895.

Postanowienia rozporządzenia powyższego, tyczące się obliczania, zmienić należy odpowiednio stosownie do zmienionego postanowienia pod względem długości okresu wprowadzenia.

Barwa zielona pieczęci, zaprowadzona rozporządzeniem z dnia 18. listopada 1893 (Dz. u. p. Nr. 165) do oznaczania tkanin w obrocie hafciarskim używana być ma aż do końca grudnia 1894.

Plener r. w.

Wurmbrand r. w.

30.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. stycznia 1894,

którem na zasadzie ustawy z dnia 16. grudnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 218) o jurysdykcji Sądów konsulowskich w Egipcie, przedłuża się ograniczenie sądownictwa tychże Sądów konsulowskich austriacko-węgierskich i częściowe przeniesienie onegoż na nowe Sądy w Egipcie ustanowione.

§. 1.

Postanowienia tyczące się zmian w sądownictwie Sądów konsulowskich austriacko-węgierskich w Egipcie, wydane rozporządzeniem cesarskim z dnia 18. grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 153), zatrzymują nadal moc obowiązującą, z ponownym przedłużeniem terminu, po raz ostatni rozporządzeniem cesarskim z dnia 29. stycznia 1891 (Dz. u. p. Nr. 15) ustanowionego, tymczasowo aż do dnia 1. lutego 1899.

§. 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczał Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Budapeszt, dnia 31. stycznia 1894.

Franciszek Józef r. w.

Windisch-Graetz r. w. Schönborn r. w.